

Marktconsultatie 'verbindingsfunctie' Samenvatting reacties leveranciers

1 Reacties leveranciers marktverkenning Verbindingsfunctie

Er hebben 5 leveranciers een schriftelijke reactie gegeven op de publicatie op TenderNed.

Hieronder leest u een samenvatting van de antwoorden op de door ons gestelde vragen. De eerste 3 leveranciers zijn uitgenodigd voor een presentatie. Een kort verslag vindt u direct onder hun antwoorden.

1.1 De door ons gestelde vragen:

- 1) Welk beeld heeft u bij het toegroeien naar Common Ground voor de verbindingsfunctie en het gegevensmagazijn? Hoe helpt u ons dit te bereiken? Welk groeipad (globaal in de tijd uitgezet) verwacht u hiervoor nodig te hebben?
- 2) Wat is uw visie op het gebruik van de verbindingsfunctie en het gegevensmagazijn voor Geo-informatie?
- 3) Kunt u aangeven wat u kunt betekenen in het praktisch oplossen van onze uitdaging omtrent de verbindingsfunctie?
- 4) Kunt u aangeven wat u kunt betekenen in het praktisch oplossen van onze uitdaging omtrent het gegevensmagazijn?
- 5) Kunt u zowel de verbindingsfunctie leveren alsook het gegevensmagazijn? Of bent u meer gespecialiseerd in een van beide? Of heeft u een samenwerking met een andere partij?
- 6) Welke aanbestedingsvorm raadt u ons aan?
- 7) Raadt u ons aan om de opdracht voor het gegevensmagazijn en de verbindingsfunctie in de aanbesteding samen te voegen tot één opdracht, of heeft u aanbesteden in twee percelen (waarbij verschillende leveranciers een perceel kunnen winnen) uw voorkeur? Of wellicht eerst aanbesteden van het gegevensmagazijn en daarna in een aparte aanbesteding de verbindingsfunctie? Onderbouw uw advies met argumenten.
- 8) Ons streven is om de huidige verbindingsfunctie eind december dit jaar uit te faseren. Vindt u dit realistisch? Geef in een globale planning aan met welke doorlooptijd wij rekening moeten houden.

1.2 Antwoorden leverancier A:

- 1) Door de ontwikkeling naar steeds meer applicaties in de cloud, zal het belang van de verbindingsfunctie op termijn afnemen. Maar gedurende de voorgestelde looptijd van de aan te besteden componenten zal de verbindingsfunctie nog wel relevant blijven.
Gegevensmagazijn als onderdeel van de verbindingsfunctie zal minder worden. Maar het zal een steeds belangrijkere rol krijgen als beleidsondersteunend middel voor het in samenhang beschikbaar stellen van data.
Groeipad is nog niet duidelijk, we zitten nu midden in de transitie en deze zal de komende 5 jaar nog niet volledig zijn afgerond. Afschalen van StUF koppelvlakken zal binnen 8 tot 10 jaar plaatsvinden.
- 2) Voor de verbindingsfunctie is geo-informatie niet anders dan niet geo-grafische data.
Voor het gegevensmagazijn als bron voor beleidsinformatie is geo-informatie erg belangrijk. Advies is om binnen de aanbesteding, ondersteuning voor geo-standaarden (OGC-services) en geo-basisregistraties, als eis op te nemen.

- 3) Een verbindingfunctie en gegevensmagazijn, geschikt voor samenwerkingsverbanden. Een servicebus voor meerdere gemeenten.
- 4) Een gegevensmagazijn dat zowel onderdeel is van de verbindingfunctie alsook gebruikt kan worden als basis voor datagedreven vraagstukken.
- 5) Wij kunnen beide functies leveren. Alleen voor het leveren van eBMS-digikoppelingen maken we gebruik van partners.
- 6) Wij adviseren om voor een Europese aanbesteding te gaan in de vorm van twee percelen.
- 7) Wij adviseren om de opdracht voor het leveren van een gegevensmagazijn en de verbindingfunctie op te delen in twee percelen.
De concurrentie is hiermee groter, meer keuzevrijheid voor de beste oplossing van beide en contracten zijn los van elkaar op te zeggen of te verlengen.
- 8) Wanneer er op tijd begonnen wordt is eind december haalbaar. Wij adviseren om rond de zomer aan de slag te gaan met de implementatie.

1.2.1 Aantekeningen presentatie:

- Verbindingfunctie blijft, maar belang neemt af.
- Verbindingfunctie: belanden de juiste gegevens op de juiste plaats, vooral belangrijk voor persoonsgegevens.
- Verbindingfunctie heeft belangrijke rol bij autorisatie (op basis van autorisatie(besluit) persoonsgegevens).
- Meerwaarde van API gateway in HaalCentraal landschap is nog minimaal.
- Data blijft opgeslagen bij de applicaties, maar op 1 plek. Bijv. Sociaal Domein slaat geen data op van personen of bedrijven, dit wordt opgehaald uit BRP en NHR.
- Gegevensmagazijn blijft nodig ter ondersteuning van de ESB, omdat bijvoorbeeld de BRP nog geen vraag-antwoord ondersteunt.
- Verwachting is:
 - 8-10 jaar StUF koppelvakken afschalen
 - 5 jaar: afschalen gegevensmagazijn voor verbindingfunctie
 - Belang AVG neemt toe
- Hoe aanbesteden?
 - 1 aanbesteding met 1 perceel.
 - Verbindingfunctie en gegevensmagazijn zijn los van elkaar aan te schaffen en werken ook met die van andere leveranciers.

Opvallend:

- We moeten het gegevensmagazijn duidelijker beschrijven. Nu leidde het tot de conclusie dat het over datagedreven werken ging (Datawarehouse).

1.3 Antwoorden leverancier B:

- 1) Goede verbindingfuncties zijn essentieel in de stapsgewijze migratie naar de Common Ground principes. Om de data geheel gescheiden te kunnen houden en de verbindingfuncties middels de Common Ground gedachten in te richten zal er een gedegen en flexibel integratie platform nodig zijn. Bij voorkeur met een open source oplossing die met Common Ground kan meevaren. Omdat onze oplossing open source is en de functionaliteit van een ESB kan ondervangen, is het hierbij een ideale oplossing.
Een goede migratiestrategie is essentieel en geen big bang scenario. Dus stapsgewijs vervangen van het gegevensmagazijn. Graag helpen we jullie via een architectensessie om te bepalen wat het meest ideale scenario is en/of het huidige scenario realistisch is.
- 2) Geo-informatie is gewoon data. Vanuit de Common Ground gedachte en het zaakgericht werken hoort de data natuurlijk ontkoppeld te zijn. Of dit echter ook geheel mogelijk is, is de vraag. Wat ons betreft heeft dit nog onderzoek nodig.
- 3) Wij bieden een oplossing die in de huidige fase, waarin nog niet alle systemen werken volgens ZGW, alle gemeentemedewerkers nog steeds hun taken zonder problemen kunnen uitvoeren. Deze oplossing stelt gemeentes dan ook in staat om gefaseerd te migreren.
- 4) In de architectuur volgens de Common Ground is er geen plek voor een gegevensmagazijn. Echter is er natuurlijk wel de wens om bv te kunnen beschikken over real-time gegevens voor analyses en visualisaties. Dit zonder het repliceren van data. Wij bieden een (open source) oplossing aan op basis van data virtualisatie.
- 5) Wij leveren alleen de verbindingfuncties en de data integratie. Een gegevensmagazijn is volgens de Common Ground principes overbodig. Een visie hoe je, zonder vendor lock-in, wel dezelfde en betere functionaliteiten aan de gebruikers kan blijven leveren, geven wij graag in een architectensessie.
- 6) Gezien de gestelde tijdlijn, adviseren wij een onderhandse aanbesteding. Is er minder tijdsdruk dan zouden wij absoluut gaan voor een "Mededingingsprocedure met onderhandeling en een concurrentiegericht dialog". Dit geeft de ruimte en tijd om stapsgewijs te komen tot een goede oplossing. Afhankelijk welke architectuurkeuze u maakt, kan een hele goede optie zijn om de integratie software niet aan te besteden maar deze gratis te gaan gebruiken. Dan hoeft u alleen de implementatie en ontwikkeluren aan te besteden.
- 7) In de basis zeggen wij meerdere percelen (flexibel). Er kan een reden zijn om het gegevensmagazijn niet aan te besteden maar bijvoorbeeld met een jaar te verlengen. Dit zou u dan de ruimte geven om sneller maar tegelijkertijd gecontroleerd naar een Common Ground omgeving over te gaan.
- 8) Er zijn nog te veel variabelen om hier een goed antwoord op te geven. In een architectensessie kunnen wij waarschijnlijk hier wel een gedegen antwoord op geven.

1.3.1 Aantekeningen presentatie:

- API gateway is in ontwikkeling.
- NLX gaat meer over authenticatie en autorisatie.
- Ontwikkelingen waar rekening mee gehouden moet worden zijn o.a. wetgeving, zoals WDO, WOO (schrijft open source voor) en Omgevingswet.

Marktconsultatie 'verbindingfunctie' 2023 Reacties leveranciers

1.4 Antwoorden leverancier C:

- 1) De basis van Common Ground is de service oriented architecture en dat is precies waar wij al jaren in thuis zijn. Het ophalen van gegevens bij de bron, het kunnen verrijken van berichten met brongegevens en het kunnen transformeren van berichten zodat ze aan de standaarden voldoen is kernfunctionaliteit van ons productenportfolio.
Wij hebben als leverancier het Groeipact Common Ground ondertekend. Wij werken Common Ground-proof en kunnen dit ook adviseren en uitdragen naar klanten. Wij realiseren ons dat nog niet iedere leverancier al zover is qua techniek en visie, daarom geloven wij in een 'overgangsmodel' waarbij wij zowel het traditionele proces rondom datadistributie als de nieuwe werkwijze conform Common Ground/NLX/HaalCentraal, gegevens ophalen bij de bron ondersteunen en eventuele vertalingen voor onze rekening nemen.
Het groeipad dat wij intern hanteren is dat dit jaar de transitie naar HaalCentraal klaar is, maar dat totale overgang naar halen bij de bron niet voor 2026 wordt bereikt.
- 2) Informatie is het nieuwe 'goud' en wij kunnen gemeenten data en informatie op een veilige manier laten uitwisselen met intern maar ook externe organisaties. Geo is hierop geen uitzondering. Op termijn is ons standpunt 'ophalen bij de bron'. Resterend in gegevensverzamelingen is dan vaak het combineren/opwerken van gegevens, voor dat doeleinde zal altijd een tijdelijke 'opslag' noodzakelijk zijn.
- 3) Naast technologie leveren wij ook de kennis op het gebied van integratie. Hiervoor kunt u terecht voor ondersteuning op het gebied van (business) consultancy, architectuur, projectleiding en onze servicedesk.
Het clusteren en samenbrengen van de verbindingfunctie tot één platform is een goede ontwikkeling.
Centraliseren van de verbindingfunctie kan het beste belegd worden bij een integratiespecialist.
- 4) Naast gegevensdistributie hebben we ook een gegevensopslagcomponent dat in staat is om gebeurtenis/notificatie-gericht te werken volgens de notificatie principes van de VNG. Volledig gehost en ontzorgd. Met monitoringstools om in control te kunnen blijven over uw data. Volgens ons API principe geloven wij in Publish and Subscribe, waarbij de organisatie op een gecontroleerde/gemanagde manier volgens notificaties standaarden zich op elkaars belangrijke informatiebronnen kunnen abonneren, zonder dat daarvoor de data over de lijn wordt gestuurd.
- 5) Wij leveren beide componenten als onderdeel van onze oplossing.
- 6) Focus bij de beoordeling grotendeels op de kwalitatieve aspecten. Belangrijk is om een gelijk speelveld te creëren.
- 7) Wij adviseren om er één perceel van te maken bij één leverancier. Dit kan voor u kostentechnisch voordeliger zijn. En u hoeft maar beroep te doen op één leverancier bij nieuwe koppelingen, advisering en bij verstoringen.
- 8) Ja, dit is mogelijk. Echter afhankelijk van een aantal voorwaarden. Zoals tijdig publiceren van de aanbesteding (doorlooptijd ca. 2 maanden) en planning/beschikbaarheid van betrokken leveranciers. Doorlooptijd implementatie ca. 3 maanden.

1.4.1 Aantekeningen presentatie:

- Gebruik HaalCentraal en richt de distributie in op gebeurtenissen/notificaties.
- Gebruik een tijdelijk gegevensmagazijn, zolang HaalCentraal/Common Ground nog niet volwassen is.
- Groeipad naar Common Ground vraagt om een overgangsmodel. De gemeente bepaalt tempo van transitie. Voor een soepele transitie is een vertaling van de nieuwe naar oude werkwijze nodig.

1.5 Antwoorden leverancier D:

Leverancier levert beide componenten passend binnen het GEMMA2-landschap en de nieuwe Common Ground standaarden. En het product ondersteunt de volledige transitie naar Common Ground. Oud en nieuw naast elkaar.

Wij raden aan om de opdracht voor het gegevensmagazijn en de verbindingfunctie samen te voegen tot één. Wanneer meerdere leveranciers in huis zijn voor hetzelfde oplossingsgebied, gaat gedurende 5-10 jaar de functionaliteit bij elke leverancier verschuiven en transformeren. De transitie van StUF naar Common Ground is al een complexe uitdaging. Eén opdracht en één leverancier beperkt de complexiteit.

Gebruik hierbij een PvE met functioneel inhoudelijk rijke functionaliteit van het gegevensmagazijn en verbindingfunctie, inclusief de transitie naar Common Ground.

Implementatie in 2023 is goed haalbaar.

1.6 Antwoorden leverancier E:

- 1) De verwachting is dat de transitie van de traditionele standaarden naar 'Common Ground' nog jaren nodig zal hebben. De huidige, 'traditionele' standaarden van uitwisseling zijn daarbij nog hard nodig, naast moderne standaarden zoals API's.
De rol van het gegevensmagazijn zal langzaam kleiner worden. De rol van de verbindingfunctie wordt daarbij steeds belangrijker.
Met onze verbindingfunctie ondersteunen wij u in de transitie naar Common Ground. Wij blijven – zolang dat nodig is – ook het traditionele berichtenverkeer ondersteunen.
De verwachting is dat de transitie meerdere jaren in beslag neemt. Uw verbindingen worden daarbij steeds complexer. Gegevensdistributie verschuift daarbij langzaam naar notificeren en ophalen bij de bron.
- 2) Verbindingfunctie is de centrale component die ervoor zorgt dat de verschillende applicaties en bronnen in de keten van de juiste informatie worden voorzien. Het uitwisselen van geo-informatie hoort daar ook bij.
Opslaan en genereren van bruikbare geo-informatie vereist expertise die buiten de scope van een verbindingfunctie valt en meer thuishoort binnen het domein van BI-tools, datagedreven

werken en Leefomgeving. Daarom is onze mening dat u hiervoor het beste een specifieke geo-oplossing kunt inzetten.

- 3) Onze verbindingfunctie biedt u alle flexibiliteit die nodig is om gegevens uit te wisselen tussen de bonte mix van bronnen en afnemers. Hierdoor kunt u in uw eigen tempo meegroeien. Wij nemen u de techniek uit handen. Dit geeft u de ruimte om te focussen op de dienstverlening in plaats van de techniek.
- 4) Met onze verbindingfunctie focussen wij ons op het veilig aansluiten en uitwisselen van gegevens. Uitgangspunt daarbij is dat de verbindingfunctie alleen de gegevens opslaat die nu nog nodig zijn om afnemende systemen van notificaties en mutaties te voorzien.
- 5) Wij zijn gespecialiseerd in een verbindingfunctie met gegevensopslag die noodzakelijk is om afnemende systemen van notificaties en mutaties te voorzien.
- 6) Wij raden een EMVI aanbesteding aan. Wij adviseren u om bij de formulering van uw wensen en eisen zowel de traditionele als nieuwe standaarden ('hybride') uit te vragen.
- 7) Wij adviseren u de onderdelen apart uit te vragen om daarmee flexibel te kunnen opereren. In verband met de doorlooptijden van een aanbesteding en implementatie, adviseren wij u de verbindingfunctie eerst of tegelijk met het magazijn uit te vragen.
- 8) Na gunning hebben wij een gemiddelde doorlooptijd van 3 maanden nodig voor de implementatie. Of de implementatie van onze verbindingfunctie in december realistisch is, hangt sterk af van het tijdspad van uw aanbesteding. De uitvraag, inschrijving en gunning vereisen zorgvuldigheid, tijd en beschikbaarheid van zowel opdrachtgever als opdrachtnemers. Wij adviseren u daarom om voldoende tijd uit te trekken voor het aanbestedingstraject.